

BESPARINGEN BIJ DE UGENT

Het rommelt bij de UGent. Aan de basis ligt de nota Kerntakendebat.

Om te komen tot een meerjarenbegroting in evenwicht moeten we de komende 5 jaar 10 tot 15 miljoen euro besparen per jaar.

Dat is een grote hap uit het budget en verplicht de UGent ertoe keuzes te maken die ook het personeel raken.

TEKST
Willem-Jan van Ekert
FOTOGRAFIE
David Van Hecke

De maatregelen zijn ingrijpend. Op de tafel ligt een pakketje aan besparingen waaronder minder verlofdagen, een duurdere hospitalisatieverzekering, afstoten van het cultureel en congrescentrum Het Pand en zijn activiteiten tot zelfs de sluiting van de kinderdagverblijven. Afgevaardigde Stefanie Vermeire van ACV Openbare Diensten is teleurgesteld.

“Deze maatregelen hebben een enorme impact op onze medewerkers, maar het bestuur vond het niet nodig vooraf met ons in overleg te gaan. Tot op vandaag was er nog geen overleg over de besliste besparingsmaatregelen.”

Kop van Jut is rector Rik Van de Walle en bij uitbreiding de vice-rector en de beheerders. “In januari werd vanuit de overheid beslist om te bezuinigen en daarmee is voor de rector de kous af. Hij beroept zich op de beslissing van de raad van bestuur en dat het niet aan hem is om die terug te draaien. Dat laatste is natuurlijk niet correct. Een beslissing kan altijd gewijzigd worden door de raad van bestuur. En daar hopen wij op.”

Even leek het erop dat de nota niet goedgekeurd zou worden, tot de rector aan het ZAP (zelfstandig onderwijzend personeel, het personeel dat onderzoek verricht en doceert) beloofde het dubbele inschrijvingsgeld voor doctorandi te laten vallen en de bibliotheekkosten niet integraal door te rekenen. “Daardoor heeft het ZAP, dat bij stemmingen zwaar doorweegt, de nota goedgekeurd. De nota ontstond uit gesprekken met de decanen en directeuren, zonder andere categorieën aan te spreken.”

“Als gevolg van de nieuwe stijl en het sanctionerende vingertje van de raad van bestuur, heb ik er mijn ontslag gegeven na tien jaar. Als bestuurder met ACV-sticker werd ik monddood gemaakt door allerlei gedragscodes. Dat was niet langer werkbaar. Nu kan ik me als niet-bestuurder vrijer bewegen en mijn werk als militant ten volle opnemen.”

“Een financieel gezonde instelling is voor iedereen een goede zaak. En daar willen we actief aan meehelpen. Ik wil dat mensen weten dat er wel degelijk alternatieven voor deze besparingen zijn. Een aantal weken terug bezorgde ik een voorstel met alternatieven aan de rector, die volgens mij ook leiden tot een meerjarenbegroting in evenwicht. We hopen dat we deze alternatieven kunnen bespreken op het personeelsonderhandelingscomité.”

Problemen door onderfinanciering

De besparingen moeten er komen omdat de UGent, net als de andere universiteiten, al jaren ondergefinancierd wordt. “Er worden ook afspraken uit het onderwijsdecreet niet nageleefd, zoals een te late indexering op de lonen, een niet-indexering op de werkingscomponent (de ondersteuning in de vorm van gebouwen, energie ...) en het zogenaamde kliksysteem dat niet toegepast wordt.” Dat systeem betekent een stijging van de financiering bij een stijging van het studentenaantal.

DAG KINDERDAGVERBLIJF?

Volgens **Stefanie Vermeire** is de sluiting van de kinderopvang nog geen uitgemaakte zaak. “Die beslissing kwam out of the blue, totaal niet doordacht. In de kinderopvang zitten voornamelijk kinderen van internationale postdocs. Internationalisering is een van onze kerntaken waar we de komende jaren in investeren. Dan staat zo’n beslissing daar haaks op.”

Liselot Lievens is begeleidster in het kinderdagverblijf van de UGent aan de Isabellakaai in Gent. We bellen haar terwijl ze op de kleintjes van de UGent let. “We hebben drie leefgroepen van baby’s, van 0 tot 16 maanden oud en dan nog drie groepen peuters. In totaal gaat het over ongeveer honderd kinderen. We zijn met een twintigtal begeleiders. Als het van de plannen van de raad van Bestuur afhangt staan we binnenkort gewoon op straat. Ze beloven wel veel, dat zijn we ondertussen van hen gewoon. Zo stuurden ze gisteren een mail waarin ze aankondigden dat de kinderen hun plaats zouden behouden omdat het dagverblijf overgenomen zou worden. Een beetje vreemd want tegelijk zeggen ze dat ze nog niet weten door wie. Met andere woorden: als ze geen partner vinden, dan houdt die belofte geen enkele steek. Uit eigen ervaring weet ik dat ze regelmatig beloftes doen die ze niet nakomen. Ik heb sinds anderhalf jaar een contract van onbepaalde duur, maar daar heb ik jaren naar moeten vragen. Ik werd zo vaak teleurgesteld dat ik mijn geloof in mijn werkgever kwijtgeraakt ben. Ik hou er ernstig rekening mee dat we dit jaar gewoon ontslagen worden. Er is nood aan kindbegeleiders, een nieuwe baan vinden zal niet zo moeilijk zijn. Maar de omstandigheden in de privésector zijn heel wat minder rooskleurig. De werkdruk is er hoger en het loon lager. We willen eigenlijk gewoon blijven. We vechten tot de laatste snik om de kinderen de kwaliteitsvolle zorg te bieden waarvoor we bekend staan. De kinderdagverblijven zijn een visitekaartje van de universiteit. Dat gooi je toch niet zomaar weg?”

Verdere acties en betogingen worden gepland als er geen overlegkader wordt vastgelegd of inhoudelijke gesprekken worden opgestart.

“We liepen
miljoenen euro’s
mis door
het niet
toepassen
van het
kliksysteem.”

“Het probleem is dat die financiering met vijf jaar vertraging wordt uitgevoerd. Bijvoorbeeld: in 2013 steeg door de inkanteling met de hogescholen de studentenpopulatie enorm. Pas in 2019

steeg de financiering hiervoor mee. In 2020 hebben we die verhoging of klik niet gekregen. Ook de komende jaren worden er kliks overgeslagen. Dat betekent dat we elk jaar op een budget van 400 miljoen euro wel 8 miljoen verliezen. Intussen hebben we afgelopen 10 jaar miljoenen misgelopen door onder meer het niet toepassen van het kliksysteem, het schrappen van onderzoeksmiddelen en aanmoedigingsfondsen voor onderzoek, het verminderen van groeipaden ... Terwijl het studentenaantal de laatste 20 jaar verdubbelde.

Stijgende personeelskosten

Een ander groot probleem is de sterk stijgende personeelskost. “Er werden in het verleden veel mensen angeworven, maar voornamelijk in lage graden zodat de personeelskost hanteer- en controleerbaar bleef. Maar om de zoveel jaar komt er een nieuwe rector en die wil zich altijd profileren. De ene door meer ZAP’ers te werven, de andere met de invoering van een beter bevorderingsbeleid voor het ZAP. Als vakbond zijn we daar natuurlijk niet tegen, want je moet ook goed personeel kunnen aantrekken. Het gevolg is echter dat de functionele loopbanen veel sneller stijgen dan voorzien. Die kosten bedroegen vroeger 2 tot 3 procent. Nu gaan we naar 4 tot 5 procent.

In mijn ogen kan een deel van de problemen opgelost worden door de ZAP’ers met deze uitwassen te confronteren en ervoor te zorgen dat ze financieel bijdragen aan de centrale kas. Als ze 1 tot 2 procent van hun onderzoeksfinanciering extra zouden afdragen, zijn we uit de problemen. Onderzoeksgroepen halen via externe financiering heel wat geld binnen. Officieel moeten ze daarvan 17% overheadskosten afdragen aan de centrale kas van de UGent voor de ondersteuning die ze krijgen. In werkelijkheid ligt dat percentage slechts op 11%. Dat is veel te weinig, zeker als je weet dat studies aantonen dat overheadkosten gemakkelijk 25 tot 30% bedragen. Wij willen dat naar 21 procent krijgen. Als de interne verrekening beter op orde zou zijn, dan zouden we ons niet moeten bezighouden met de kinderopvang te sluiten ... Met die sluiting wil

men 500.000 euro besparen, dat is peanuts op een begroting van 400 miljoen euro. Daarmee ga je de problemen niet structureel oplossen, zeker omdat je elders oplossingen moet zoeken.”

Alternatieven

ACV Openbare Diensten heeft bij monde van Stefanie Vermeire een aantal alternatieven van besparingen op tafel gelegd. Tot op heden (dit stuk werd geschreven op 8 maart) gaven rector en bestuur geen reactie. Stefanie somt ze nog even op. “Om te weten waar het schoentje knelt, moeten we alle administratieve processen in kaart brengen. We willen dat het personeel meer betrokken wordt via jaarlijkse efficiëntiegesprekken. We eisen opleidingen voor medewerkers en de mogelijkheid om via loopbaanbegeleiding van job of functie te veranderen. We moeten in tijden van digitalisering afstappen van landschapskantoren. Het kan niet meer dat we honderden vierkante meters verwarmen voor een paar medewerkers die op die dag op de campus werken. Thuiswerk moet toegelaten worden daar waar het mogelijk is en het personeel vragende partij is. Door ruimtebesparingen moet er ook minder gehuurd worden en kunnen we meer centraliseren. Jaarlijks geeft de UGent 11,6 miljoen euro uit aan energie ... Onderzoeksgroepen moeten, wanneer ze te groot worden, zelf instaan voor door hen gemaakte extra kosten en zelf bijkomend ondersteunend personeel aanwerven. Momenteel werken we met 10.000 leveranciers. Dat zijn er 9.500 te veel. We moeten veel meer inzetten op raamcontracten. Dat zorgt ervoor dat bestellingen, facturen ... sneller en efficiënter worden verwerkt.”

Protest

Op 23 februari organiseerden de vakbonden een mars van het Sint-Pietersplein naar het centrum van Gent waaraan 800 medewerkers deelnamen. Veel medewerkers uit de kinderopvang, het Pand en het transport waren aanwezig. Het signaal was duidelijk. We gaan niet akkoord met de geplande besparingen. Op 8 maart namen we deel aan de vrouwenmars in Gent met speciale aandacht voor de besparingen. Op 10 maart vroegen de vakorganisaties een concreet plan van aanpak met betrekking tot de besparingen. Er werden een vijftal vergadermomenten voorzien. De vakbonden hopen in de paasvakantie enkele volle dagen te kunnen onderhandelen. Maar dat laatste kon en wilde men nog niet inplannen. ☹

UITBESTEDEN
≠
BESPAREN